

מערכת

העולם הזה

השבועון הספרדי לאינטרנציונליזם

FRONTPAGE

השבועון האנגלי לאינטרנציונליזם

ASIES!

השבועון הספרדי לאינטרנציונליזם

רח' גליקסון 8 תל-אביב. מען המברקים:
'עולמפרט' ת.ד. 136, 26785
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס ישראל בע"מ, ת"א טל. 23204.

העורך הראשי: אורי אבנרי
ראש המערכת: ש' לום כהן
עורך כיתוב: עורך כיתוב: שי לביא
הכתב הראשי: עמנואל פרת
חברי המערכת: משה בראסריס, יחיאל כשן, נציה נבי, ילי גלי, רותי ורד, בנאי זכאי, יוחנן ורבעה זראי, אוסקר טאובר, אביבה סגן, עמוס קינן, סילכי קשת, אברהם רפפורט.
עורכי המהדורה האנגלית: דניאל שטרן, דויד פספורט, ביל מלמן.
הממונה על המהדורה הספרדית: שלמה הררי
עורך דפוס: עורך דפוס: שמואל ברתור
מנהל מבצעים: מנהל מבצעים: שלמה אריר

אין המערכת אחראית עבור תוכן המודעות, מלבד "רו"ח לצרכן", "רו"ח למתברר", "רו"ח לנוסע" וכו' המוכרות על-ידי חברי המערכת ונבדקות על-ידי המדור "רו"ח לכושר" כולל מודעות מטעם מפלגות וארגונים ציבוריים אשר אין המערכת אחראית לתוכן ולדעות המובעות בהן, ושאינן משקפות בשום צורה שהיא את דעות המערכת.

מס' 914, שנה 18; כ"ט בניסן תש"ו, 21.4.1955; המחיר: 350 פרוטה.

איילת ברק

נכון כי חח היא טבעת ברזל באף החי, או תכשיט זהב באף; אך הוא גם שירך לרובה; בחחי ההצרף מעבידים את רצועת הרובה. הפותרת אסתר דורין מחיפה נסתכנה אף היא בוויכוח עם התשבץן. כתבה היא: "אדר (חורז עם חדר) החרז היא ציפור ממואלה ולא פחלץ (חורז עם נחלץ) שזוהי חייה ממואלה, פרט לעוף". מצטערים, גור מגדיר גם אדר וגם פחלץ: "עור חייה או עוף שמלאוהו בקש וכדומה". עולה על כל המתכתבים עם התשבץן (או כפי שהוא קורא לו, איש התשבץן) הפותר הראשון לציוני אליעזר נוה. לא רק שהוא שולח פתרונות נכונים, שזיכוהו כבר פעמיים בפרסי ספרים, אלא הוא גם מטרחה עצמו ומוסר פירוש שוטף לתשובות התשבץן. כאשר הפתרון הוא "ירך" אין פותר נוה מתעצל, מציין "ראה תמונה מימין לתשבץן". וכאשר התשובה דורשת את המלה "נחמך" מודרך נוה, להוסיף, בסוגריים, "אתה, ל" משל".

אללה, בין שהם מנחל-עוז שבגנב, כפר גלעדי שבצפון, כפר סבא המושבה, תל-אביב העיר או סמלים ראשונים בצהל, אני רוצה להזכיר בהזדמנות זאת: אין צורך להעתיק את הפתרון במכונה חזקה, כפי שרבים עושים; גם אין צורך לקרוע את כל העמדי ולשלחו, מלחה עשרות ביאורים, שלא לדבר על הפותרים הציירים המשרטטים תשבץן חדש. יש צורך בדבר אחד בלבד. פתרון נכון, המועתק בצורה הנוחה ביותר לפותר.

למעשה אין התשבץן אלא העולם הזה ב"זעיר אנפין. הוא מגיש בצורה מועשעת ול-עתים קרובות, אני מקוה, בצורה מובנת, חומר עובדתי רציני, שאינו משכיל את ה"קורא בלבד אלא גם מעורר אותו למחשבה הפותר המחפש את הפרק בו הכריזו ישיעיהו "נחמו, נחמו..." יטוש, קרוב לחזאי, את תשבצו זמנית, יעיין באותה הזדמנות בפרקי ישיעיהו הנחרדים.

מי לא ממשיך לדפדף באטלס אחר שמצא את שם הנהר המבוקש בצפון איטליה? מי זונח את ספר ההיסטוריה אחר שמצא בו את שם הקרב המכריע של גפוליאן?

בינינו ובין מילון גור, עורנו הגדול ב"פתרון התשבצים, פותרים רובם המכריע של הקוראים את התשבץן מחוץ תערובת של רצון להוכיח, לפחות לעצמם, את ידיעותיהם; לזכות, אם אפשר, בפרס ובעיקר — לשם הגנה סתם, כפותר שמעון מנסקי מאילון שבגליל המערבי שהעביר לנו, לפני שבועות מספר, את פתרון תשבצו בליווי ההערה "פתרתי בתנאי עבודה בשדה, בזמן המגור" חות".

פותרים אחרים אינם מוכנים לקבל את הגדרת התשבץן ומעדיפים עליהן בחיפוף רבה, כפותרת צפורה בורר, המודיעה בהחל"טיות: "2:2 זה אפס ולא תיקו" (לא נכון, הפותרת בורר, כל תוצאה שהיא היא תיקו); "יעה זה כף אשפה ולא מטאטא" (מגדיר גור: יעה — כלי לגרוף ולנקות בו); "חח — זה מין טבעת באף הבהמה או תכ" שיש קרום, מה עניינו. לרומה?" (אמנם

מכתבים

טמטום ושמו תנמוז

בכתבתכם על התנמוז (העולם הזה 913) טענתם כי מעשי תנמוז הם בושה למדינה ריבונית, אני כשעצמי כופר בדעה כי ישראל היא מדינה ריבונית. נכון שיש לה נשוא, בתי-משפט, כנסת וממשלה, אולם מדינה ריבונית חייבת להיות עצמאית מבחינה כלכלית ולנקוט במדיניות-חוץ ברורה — וזאת אין אנו יכולים לומר על מדינתנו.

מי אתם שהתכתבו, טמטום ושמו תנמוז? אתם למעשה אותו עורך בטוח אשר לוחמים בעוז, נחלעיו וקביה מאפשרים להם ישיבה בסך זה בתל-אביב. הם אשר מבטיחים אותכם מפני סמנתנים בתוך ביתכם בתל-אביב. כי מרוע לא יכתובו סמנתנים בתל-אביב עצמה וישליכו רימונים לתוך קולנוע מוגרבי או למערכת העולם הזה?

מי הוא העכבר? בנליון האחרון של עתונכם (העולם הזה 913) קראתי את תשובתו של קורא בשם נד שפיר לקורא אחר, שהציע למשה ברק לצום עד מות שפיר מדבר על אנשי ירושלים ובניברק ומי ידעם כעכברים שחורים, שהתפללו לתבוסתנו. את מי מסמל הכבר שפיר? היכן הוא היה בשעה שהעכברים השחורים מירושלים ובניברק שפכו את דמם, כדי להגן על תבוסתם כמוהו? אפרים גולדשטיין, ירושלים

גיזענים בירושלים לפני ימים מספר הועמד חדר בדירתו להשכרה, והנה באו שני סטודנטים וביקשו לשכרו. ה"פלא"ן על שהם כמעט ולא התמקחו על המחיר, עד שהם היצנו את עצמם והתברר לי כי שניהם ערבים (לא יכולתי להבחין בכך לפני כן, על אף היותי ילדי-הארץ). על אף היותי איש חסר מפקנה (על משקל הסתרתות), לא ראיתי בכך כל סיבה להתרגשות, וקבעתי אדם קבועה סופית. עוד באותו יום נודע הדבר לקרובה שלי, הגרה בסמוך לי. היא התפרצה לביתי מועזת ומתרגזת: "מה? אתה תשכיר חדר לערבים? לאויבינו?" בינתיים הצטרף אליה גם בעלה, ושניהם יחד החלינו לרוש אותי בשופים מילוליים. לא אהאר לפניכם את הסינון, אפילו ניאמוס מן הספר הצד השני של המטבע היה מודוע.

ניסיתי להסביר שאני רואה בהם שני סטודנטים ותו לא. "אדרכה", אמרתי, "הלאוי ודיכרתם

נא לחירי!

תמונה זו של מועמדת לתואר "מלכת החיוף", בתופפת שני מועמדים המדוים למעמד של נסיכה-חיוף, נשחזה למטה מיבצע-חיוף, המפרסם בעמוד האחרון של גליון זה את הסדרה האחרונה של המועמדות. עורכי המיבצע לא יכלו לגמור אומר בלבם להכניס את התמונה למויט-סדרם של המקום המצומצם העומד לרשותם באותו עמוד, החליטו לחרוג מן המסגרת ולפרסמה במקום זה. ואילו בעדת התמונה, שושנה סגד מתל-אביב, תובא כחשבון כמועמדת רגילה (מס' 50) על-ידי ועדת-השיפוט. שתפיים את עבודתה תוך חודש ימים ותפרסם את מסקנותיה.

"שמשון — רגילה. היציאה ל-10.30" מלים אלה היו האת-רונות שנרשמו על-ידי אחת הדמויות האגדיות של מל-המת-ת-ש-ח בפנקס. לפני שיצאה לפעולה ממנה לא חזרה, בגליון השבוע הבא של "העולם הזה", גליון ערב יום העצמאות תש"ו, ינסה אורי אבנרי להחיות את המותו של צעיר זה, הנציג האופייני ביותר של הדור שהכריע בכמות ידיו את המלחמה — ושנשאר בשדות הקרב שנה — בכתבת הענק

האיש שהיה קוצר

כתבה המוקדשת לנו, רים ששיכנו את בניהם, ולכל הנוחמים השומרים בלבם את זכר חבריהם.

אתם (קרוי נמצאים שלושים שנה בארץ) עברתם צחה כמו שני אלה. "לנסות, כאשר הכרבים הח' ריפו, ביקשת' את קרובי שלא לבחוש בקדמתי. על כך ענתה הקרובה: "עד לך כי אם יכנסו הללו לכאן, אקים נגדך את כל השכונה! אלך מבית לבית ואספר למעשי שפטים!" הדבר הנכון ביותר שיכולתי לעשות היה להסי' ביר לשני הסטודנטים את המצב. הם הלכו לדרכם.

שנתון 1940

לפי המחקר שערכתם על הנוער הישראלי (העולם הזה 912), ניליתו שהאיש, אשר יצטרך לקבל החלטות נוליות בעוד עשרים שנה, הוא: (א) משכיל (הייחמין של האדם). (ב) מרוצה מעצמו (אך לא מאחרים). (ג) בעל מקצוע חופשי (ישיבה בכתיקה). (ד) חושב קודמית על עצמו (ואתריכר שוב על עצמו). (ה) חושב ל' עצמו לישראלי (למרות שהוא יהודי). (ו) מוכן ל' קריאה" (לדעת לקולנוע). (ז) מבוסס מן הצבא (ביחוד מן השק"מ). (ח) נשוי (למכה נשים?). (ט) אב, אני רץ לקנות שני כרטיסיניעה ל' אמריקה הדרומית.

אברהם אלקס, רמת-חייל

רע ומר יהיה גורלנו בעוד עשרים שנה, אם אמנם מורכב שנתון 1940 מחמורים (ואתנות), הולכים בתלם, הסרו כל שאיפות ואיריאליים. "ופתח אלוהים את פי השנתון". אברהם אלקס, רמת-חייל ברצוני להעיר לכם הערה לשונית קטנה בקשר לכתבה שנתון 1940. הפירוש האמיתי של המלה שנתון הוא כתביעת היוצא אחת לשנה. המלה הנכונה היא נילאי, היינו אדם שנולד בשנה זו, או אחרת. במקרה זה היה צריך להיות נילאי 1940. משה פלך, צה"ל

מילונאים כיהודה גור אמנם מזדהים עם הקורא פלך, אולם אין העולם הזה רואה כל סיבה לפסול את מובנה המחודש של המלה "שנתון", כפי שהוחדרה לשפה על-ידי משרד-הבטחון.

הכתבה שלכם על שנתון 1940 היתה מבצע כביר. כל שורה ושורה בה מעירה על שבועות של הכנה ותכנון. היא הוליה נוספת בשדרת כתבות-הענק בהן הונשיר העולם הזה את התנתות העברית — הוכחה שאינכם קופאים על השמרים. עזנה כן, חיפה

דת — מדן ועד אילת

הדת נוצרה לשירות-האדם, ולא להיפך! אני מסרב להיות עבד לחוקיות עבשים, כגון זה המוזכר בשירו של י"ל, קוצו של יוד. אני אתחתן אך ורק בנישואים אזרחיים!

ברצוני להרניע את הרתיים החוששים מפני התכללות והשמדת העם היהודי כתוצאה מני-שואים אזרחיים. במקרה הנרוע ביותר יגרום ה' דבר רק ליציאת כל האסיקורטים מכלל ישראל. במסגרת העם ישארו רק הרתיים שומרי המסורת, אשר יאפשרו לו למלא את יעודו הנדול ולהיות אור לגויים. אם יקחו הרתיים בחשבון יתרון עצום זה, הריהם צריכים לשמוח על ההזדמנות הבלתי-נזרזת להיפטר מן הכופרים למיניהם.

סערה ודלי-מים

כאחד מאנשי צוות האוניה אברהם נראץ, הייתי רוצה להעיר על כמה אידיוקים קלים, שנפלו בכתבתכם על הסערה, שפגשה את האוניה ב' דרכה לאמריקה (העולם הזה 908): (א) בשעת הסערה היה הנמל המרוב ביותר במרחק 500 מייל מן האוניה, לא במרחק 1790 מייל. (ב) אף ימאי לא הלך לבית הכנסת כדי להדרגת לאלוהים שהצילו ממות. אק דיברו המלחים על הנחת שמן בבית-הכנסת, הרי רק התלוצצו. (ג) אף ימאי אפילו לא ניפו לשאוב בוליים אם היו עושים זאת, היו צריכים לקנות את כל ה' מוכתלים של ישראל. האוניה המשיכה במסעה רק תורת לעזרתם של אנשי-הצוות. מוסד דהאן, אישם